

(12)

BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2008 00998**

(22) Data de depozit: **18.12.2008**

(45) Data publicării mențiunii acordării brevetului: **29.04.2011** BOPI nr. **4/2011**

(41) Data publicării cererii:
30.06.2010 BOPI nr. **6/2010**

(73) Titular:
• **INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
MECATRONICĂ ȘI TEHNICA MĂSURĂRII -
INCDMTM, ȘOS. PANTELIMON NR. 6-8,
SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO**

(72) Inventatori:
• **VASILE IULIAN, ȘOS.PANTELIMON
NR.301, BL.C1, SC.A, AP.21, SECTOR 2,
BUCUREȘTI, B, RO**

(56) Documente din stadiul tehnicii:
SU 1673432 A1; SU 1379104 A1

(54) **SISTEM DE DEPLASARE DUPĂ DOUĂ DIRECȚII
RECTANGULARE**

1   Invenția se referă la un sistem de deplasare în plan, după două direcții rectangulare, utilizat în construcția echipamentelor de măsurare și poziționare în coordonate.

3   Este cunoscută construcția unui braț articulat de tip pantograf, la un manipulator de
5   piese (**SU 1673432**), compus din două ghidaje dispuse perpendicular, pe care se deplasează
7   independent trei culise, articulate prin intermediul a zece pârghii, așezând corespunzător
capul de poziționare. Acestea prezintă dezavantajele unor construcții complicate și cu
gabarite mari, care au mase inerțiale mari.

9   Mai este cunoscută construcția unui braț articulat de tip pantograf, la un manipulator
11   de piese (**SU 1379104**), compus din două grupuri de pârghii de tip paralelogram, articulate
prin intermediul a mai multor pârghii, așezând corespunzător capul de poziționare. Acestea
prezintă dezavantajele unor construcții complicate și cu gabarite mari, care au mase inerțiale
mari.

13   Problema tehnică pe care o rezolvă invenția de față este de a realiza o construcție
compactă și pliabilă pe direcția perpendiculară pe ghidaj.

15   Sistemul de deplasare după două direcții rectangulare rezolvă problema tehnică, prin
aceea că este compus dintr-un ghidaj pe care se pot deplasa niște culise, pe una dintre
17   culise fiind articulat, prin intermediul unor pârghii de lungimi egale, un cap de poziționare,
astfel încât să se formeze un sistem paralelogram articulat, pe culisă fiind articulată o altă
19   pârghie, având lungimea egală cu jumătate din lungimea pârghiilor paralelogramului, iar la
celălalt capăt fiind articulată de pârghie, la mijlocul distanței dintre articulațiile de capăt ale
21   acesteia, deplasarea capului de poziționare în câmpul de operare făcându-se după direcția
axei longitudinale a ghidajului prin deplasarea simultană a culiselor de-a lungul ghidajului,
23   menținându-se constantă distanța dintre acestea și după o direcție perpendiculară pe axa
longitudinală a ghidajului, atunci când poziția culisei este fixă, și se deplasează cealaltă
25   culisă de-a lungul ghidajului.

Sistemul conform invenției prezintă următoarele avantaje:

- 27   - este compact și pliabil pe direcția perpendiculară pe ghidaj;
- 29   - asigură libertate de acțiune în câmpul operator;
- 31   - construcția poate fi utilizată atât în plan orizontal, cât și vertical;
- 33   - în plan orizontal, deformația sistemului la nivelul capului de poziționare este
constantă indiferent de poziția acestuia în câmpul operator;
- 35   - poziția în câmpul operator poate fi determinată cunoscând pozițiile celor două culise
de-a lungul ghidajului;
- 37   - sistemul se pretează la miniaturizare, mecanizare sau automatizare.

39   Se dă, în continuare, un exemplu de realizare a invenției, în legătură și cu figura în
care reprezintă o vedere laterală a sistemului de deplasare după două direcții rectangulare.

41   Sistemul conform invenției are în compunere un ghidaj **1**, pe care se deplasează axial
două culise **2** și **6**. De culisa **2** este articulat, prin două pârghii **3** și **4**, un cap de poziționare
39   **7**. Pârghiile **3** și **4** sunt paralele, au lungimi egale și sunt articulate pe culisa **2** și pe capul de
poziționare **7**, formând astfel un paralelogram articulat. Dreptele ce trec prin punctele de
41   articulație ale paralelogramului, aflate pe culisa **2** și pe capul de poziționare **7**, formează
unghiuri de 45°, cu direcția de deplasare în lungul ghidajului, iar distanța dintre aceste puncte
43   trebuie să fie suficient de mare, astfel încât pârghiile **3** și **4** să nu intre în contact la
manevrarea capului de poziționare în câmpul operator, evitându-se astfel blocarea
45   sistemului. O pârghie **5** este articulată pe culisa **6** și pe pârghia **3**. Pârghia **5** are lungimea
egală cu jumătate din lungimea pârghiilor **3** și **4**, și este articulată la un capăt pe culisa **6**, iar
47   la celălalt capăt pe pârghia **3**, la mijlocul distanței dintre articulațiile de capăt ale acesteia din

urmă. Articulația pârghei 3 pe culisa 2 și cea a pârghei 5 pe culisa 6 sunt dispuse pe axa ghidajului 1, care reprezintă de fapt direcția de deplasare longitudinală. Din construcția astfel realizată, rezultă că dreapta ce unește punctele de articulație ale pârghei 3 pe capul de poziționare 7 și pârghea 5 pe culisa 6 este perpendiculară pe direcția de deplasare longitudinală, respectiv axa ghidajului 1, indiferent de poziția capului în câmpul de operare. Atunci când poziția culisei 6 este fixă, prin deplasarea culisei 2 pe ghidajul 1, capul de poziționare 7 execută o deplasare rectilinie după o direcție perpendiculară pe axa ghidajului, respectiv direcția transversală. Cunoscând valoarea deplasării culisei 2 și dimensiunile pârghiilor, se poate determina valoarea deplasării capului de poziționare 7 după direcția transversală. Deplasarea simultană a culiselor 2 și 6 de-a lungul ghidajului 1, menținându-se constantă distanța dintre acestea, conduce la deplasarea întregului sistem, implicit și a capului de poziționare 7, după o direcție paralelă cu axa ghidajului 1.

Prin urmare, cunoscând pozițiile culiselor 2 și 6 de-a lungul ghidajului 1 și dimensiunile constructive ale sistemului, se cunoaște practic poziția capului de poziționare 7 în câmpul de operare.

Datorită avantajelor pe care le prezintă, sistemul poate fi utilizat într-o serie de aplicații în care sunt necesare poziționări spațiale, construcția acestuia permițând ca acționarea să fie atât manuală, cât și mecanizată sau automatizată.

1

Revendicare

3

5

7

9

11

13

Sistem de deplasare după două direcții rectangulare, **caracterizat prin aceea că** este compus dintr-un ghidaj (1) pe care se pot deplasa niște culise (2 și 6), pe una dintre culise (2) fiind articulată, prin intermediul unor pârghii (3 și 4) de lungimi egale, un cap de poziționare (7), astfel încât să se formeze un sistem paralelogram articulată, pe culisă (6) fiind articulată o altă pârghie (5), având lungimea egală cu jumătate din lungimea pârghiilor (3 și 4) paralelogramului, iar la celălalt capăt fiind articulată de pârghie (3), la mijlocul distanței dintre articulațiile de capăt ale acesteia, deplasarea capului de poziționare (7) în câmpul de operare făcându-se după direcția axei longitudinale a ghidajului (1) prin deplasarea simultană a culiselor (2 și 6) de-a lungul ghidajului (1), menținându-se constantă distanța dintre acestea și după o direcție perpendiculară pe axa longitudinală a ghidajului (1), atunci când poziția culisei (6) este fixă și se deplasează cealaltă culisă (2) de-a lungul ghidajului (1).

